

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 8373 Bis.

Circular

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza ortodoxă română a Transilvaniei.

Maiestatea Sa, preabuul nostru împărat și rege Carol al IV-lea, a fost în mare pericol al vieții, Sâmbătă în 28 Octomvrie a. c. Când era să treacă cu automobilul peste un râu de munte la Isonzo în Italia, unde conduce din victorie în victorie brava noastră armată, valorile furibunde ale râului au oprit automobilul, răpind cu sine pe Maiestatea Sa, pe care numai ajutorul grabnic al celor de față l-au putut mântui de moarte.

Norocoasa scăpare a Maiestății Sale a umplut de nespuse bucurie pe toate popoarele patriei, care înaltă rugăciuni de mulțumită la tronul ceresc pentru această deosebită grație cerească.

Aducându-vă la cunoștință această norocoasă scăpare a Maiestății Sale, venim a dispune, ca *Duminecă, în 12/25 Noembrie a. c.*, în decursul liturgiei să se intercaleze rugăciunile de mulțumită pentru această binefăcătoare dumnezească, (Mulțămire pentru câștigarea cererii și pentru toată facerea de bine a lui Dumnezeu. Liturgieriu, și rugăciuni de mulțumită la ziua Împăratului din Molitvelnic), iar la finea liturgiei să se cetească în genunchi rugăciunea de mulțumită pentru deosebită grație dumnezească, care a mântuit din primejdia morții viața Maiestății Sale împăratului-rege.

Sibiu, din ședința consistorului arhidiecezan, ca senat bisericesc, ținută la 31 Octomvrie 1917.

Vasilie Mangra m. p.,
arhiepiscop și mitropolit.

Dr. Octavian Costea m. p.,
secretar consistorial.

Drepturile popoarelor.

Sibiu, 16 Noembrie n.

De când e lumea așa a fost, că drepturile le-au cerut aceia, cari nu le-au avut, iar acordarea lor au împedecat-o aceia, cari le-au avut. Egoismul a fost însușire omenească de când există om pe acest pământ, iar altruismul e poamă rară, nu numai în viața de toate zilele, ci și în politică. Ba poatecă mai ales în politică. Câte o mână de oameni au pus în diferitele state mâna pe conducere în cursul vremilor și n'au voit să mai împartă cu nime puterea, până nu a venit curentul puternic al mulțimilor desmoștenite, ca să-i măture dela suprafață, și să dea altă organizare vieții publice. Pentru că ceice nu au drepturi în statul la a cărui conservare și apărare contribuie cu sânge și cu avere, până la o vreme oarecare le cer, iar după ce își perd răbdarea, le — iau. Așa s'au născut toate revoluțiunile din lume.

E o apariție cam rușinatoare pentru inima și mintea omenească, dar e lucru care nu poate fi negat, că și acum mai sunt destule popoare nemulțumite în lume, destule popoare politicește desmoștenite, ba poatecă chiar și subjugate naționalicește. Nimic mai natural deci decât aceea, ca aceste popoare, rămase până aci în umbră, să-și ceară și ele emanciparea, ridicarea la rangul de popoare egal îndreptățite cu celelalte, în toate privințele.

Vremile prin cari trecem sunt vremi de prefacere. După războiul prin care trecem și care ne-a cerut atâtea jertfe, fața lumii va fi schimbată cu totul. E de sine înțeles deci, că toate popoarele din lume, mari și mici, caută din vreme să se asigure,

ca să nu iasă cumva cu mâna goală din război, ca jertfele mari pe cari le-au adus, — pentru că jertfe au adus toate popoarele, — să nu meargă în pagubă, ci să fie răsplătite după cuviință și după merit.

Așa e de înțeles și lupta popoarelor negermane din Austria, purtată în parlament pentru asigurarea viitorului lor. Nu e nici ea alta, decât o luptă de pregătire a terenului pentru prefacerile cari vor urma după război. Nu li se poate lua în nume de rău. Și nu li se poate lua în nume de rău nici aceea, că aruncă ochii și peste hotare, dincoace, în statul nostru ungar, și fac propagandă și pentru îmbunătățirea sortii celor de un sânge și de o limbă cu ei, pentru că prin aceasta nu fac alta, decât își împlinesc o datorință, dictată și impusă lor de legături de afinitate.

Că se exagerează și se ridică pretenșiuni, despre cari și ceice le reclamă sunt convingși că sunt nerealisabile, — să nu ne mire de loc. E și aceasta o urmare a războiului, care a aprins până și fantasia oamenilor și-i face să se gândească și la lucruri imposibile. E însă o apariție trecătoare, și după război, ori chiar la încheierea păcii, toate pretenșiunile de această natură vor fi reduse iarăși la strictul necesar, la aceea ce poate să fie realizat și ce poate să fie acordat, fără mari sguduiri interne și fără amenințarea ori periclitarea intereselor altora.

Își vor reduce deci, atât cehii, cât și slavii de sud, ba și rutenii din Galiția, pretenșiunile pe cari le ridică acum în senatul imperial austriac, vor renunța, și unii și alții, precum vor trebui să renunțe, la închegarea lor în state independente și autonome naționale, și se vor mulțumi cu aceea ce li se poate da: cu asigurarea li-

berii și deplinei dezvoltări culturale și economice, în cadrele statului din care fac parte. Iar atâta li se cuvine, nu numai lor, cari și până acum au fost în privința aceasta destul de favorizați de soarte, ci și altor popoare din monarhia austro-ungară, cari nici de acest minim al drepturilor popoarelor nu s'au prea putut bucura în trecut în statul, pentru a cărui apărare au adus și ele în războiul actual toate jertfele posibile.

E de datorința celor dela conducerea țarilor, să grijească deci și să tindă cu toată serioșitatea întru acolo, ca după război să nu mai fie nici unde popoare nemulțumite, popoare desmoștenite, ori chiar subjugate, ci toate să fie puse în poziția de a se bucura de drepturile cari le compet, ca popoare credincioase patriei și tronului. Dar și mai bine ar fi, dacă această acordare de drepturi, pe seama popoarelor aceluia, cari nu le au, s'ar face încă înainte de conferința de pace, pentru că prin aceasta s'ar înlesni foarte mult mersul pertractărilor de pace și ajungerea la înțelegere multumitoare în conferință. Căci un lucru e cert și va fi bine să nu fie scăpat din vedere: în conferința de pace, oricând se va întruni ea, aproape toate popoarele din lume își vor avea apărătorii lor, cari cu zel și cu căldură vor pleda pentru îmbunătățirea sortii din viitor a protejaților lor; și cu cât mai puține vor fi popoarele nemulțumite, popoarele neimpărțite încă de drepturile cetățenești cari le compet, cu atât mai curând se vor putea termina pertractările în conferința de pace și cu atât mai curând va putea ajunge lumea la mult dorita și mult așteptata pace finală.

Să se caute numai, și se va afla calea care duce pretutindenea la ar-

FOISOARA.

Material pentru istoria bisericii.

(Urmare).

Bulgarii primind forma creștinismului slav, făcând o propagandă foarte activă pentru lătrirea bisericii slave în tot cuprinsul împărăției lor. Elementul roman ajuns sub stăpânirea bulgară, fu despărțit definitiv de atingerea cu imperiul roman și de lumea latină, și biserica lui, supusă acum influinței slave, primi fizionomia slavonă sau bulgărească. «A IX—X șazădabă a slăv kereszténység a bolgár és szerb országokát az albán hegyekig behálózta, s hatáskörébe vonta a ruménséget is, mely e területeket lakta. Így történik az, hogy a ruménség, mely eredetileg a latin kereszténységből nő ki, majd a görög kereszténységgel jó érintkezésbe: a slăv kereszténység idején a slăv egyház körében él tovább; így lett a ruménség egyházi nyelve az ó slăv... A slăvokkal együtt élő ruménség korán assimiláláni kezdte a slăv köznépet, mely a hol azokkal találkozik, anyanyelvét a ruménnel cseréli fel; ez assimiláció következtében a vlach név, mely a slăvoknál római, rumént jelentett, lassanként elvesztette eredeti jelentését s slăv országokban, hol rumént, hol pedig a hozzájuk életmódban hasonló slăv pásztor népeket is kezdett jelenteni, annyival

is inkább, mert a slăv pásztor népek rumunizálódása (oláhosodása) úgyszólván generációról generációra növesztette a rumén elemet, a minek következtében köztük a külömbiség érzete is folyton enyészett. Ez a szerves összefüggés slăv és rumén közt magyarázza meg, hogy a vlach név pásztor jelentése, mind inkább terjed a Bálkánon... (Dr. Réthy u. o. 114. 115 l.)

«In secolii IX—X. creștinismul slav a cuprins în mrejiile sale ținuturile bulgare și sârbești până la munții Albaniei, atrăgând în sfera influenței sale și românimia, care locuia în aceste ținuturi. Astfel se întâmplă, că românimia, care la început se formase prin mijlocirea creștinismului latin, apoi a venit în atingere cu creștinismul grec: pe timpul creștinismului slav trăeste mai departe în sfera bisericii slave... Români trăind împreună cu Slavii, încep de timpuriu să asimileze poporul slav de rând, care pe unde vine în contact cu ei, își schimbă limba maternă cu limba română; în urma acestei asimilări numele vlach, care la Slavi însemna roman (român) cu încetul și-a pierdut înțelesul original și în țările slave a început să însemneze când român, când iarăș popoare de păstori slavi, înrudite cu Români în felul lor de trai, cu atât mai vărtos, cu cât românizarea (valahizarea) popoarelor slave de păstori din generație în generație a sporit elementul român, și prin urmare conștiința deosebirii dintre ei a dispărut cu timpul. Această legătură organică dintre elementul

slav și român explică și faptul, că înțelesul de păstor al numelui vlach s'a răspândit tot mai mult în Balcani»...

Viețuirea comună a Românilor cu Slavii se constată și la nordul Dunării, ori se va admite faptul, mărturisit de cronicarii ungurești, că ungurii au aflat aici români și slavi, când au cucerit țara, ori că românii au reemigrat aici din peninsula balcanică în secolul al XIII-lea. Kézai zice: «Blackis qui ipsorum (Romanorum) fuere pastores et coloni, remanentibus sponte in Pannonia... «Zaculi Hunorum sunt residui, qui... cum Blackis in montibus confinii sortem habuerunt. Unde Blackis commixti literis ipsorum uti perhibentur in eadem... (p. 65 70).

«Valachii, cari au fost păstori și colonii aceluia (ai Romanilor) au rămas de bună voie în Pannonia»...

«Săcuii sunt urmașii Hunilor, cari în munți fiind vecini cu Vlahii, au avut aceeaș soarte. Deaceia fiind mestecați cu Vlahii se spune, că au folosit literele aceluia»...

«Și cronicarul rus Nestor (pe la începutul secolului XII) zice: «Ungurii, venind dinspre răsărit, au năvălit prin munții cei mari și au început a face război Vlachilor și Slovenilor ce trăia acolo». (Chronica Nestoris, ed. Miklosich, pag. 12.)

Vlahii și Slavii, când Ungurii veniră la Tisza și Dunăre, după constatările cronicarilor, erau organizați în ducate, dependente de imperiul bulgar. Un asemenea

ducat era în Ardeal sub un duce «Gelou dux Blachorum»; altul în Bihor cu «Memnorout dux Byhoriensis»; al treilea în Bănatul Timișan sub «Glad dux terrae a fluvio Marus usque ad castrum Urschia», (Orsova) sau «Bulgarorum et Blacorum»; al patrulea ducat era al lui Keán, ducele Bulgarilor, în sudul Transilvaniei. (Belae Regis notarii. Gesta Hungarorum, ed. Florianus, v. II. cap. 11. 14. 19. 20. 24. 27. 28. 51. 52. Thurocz, II. p. 30.)

Stăpânirea Bulgarilor la nordul Dunării avu drept urmare, că ținuturile aceastea purtară multă vreme numele de Bulgaria, la scriitorii bizantini, pe la începutul secolului IX: Bulgaria transdunăreană-Bουλγαρια εκειθεν του Ιστρον ποταμου. (Scriptor incertus de Leane Bardae filio. Bonn, p. 345.) «A mai Româniának (pontosabban a régi Oláhországak) az Olt jobb partja és a Duna közt eső része a IX században kétségtelenül Bolgárországhoz tartozott. Dr. Karácsony Iános, Szent István király élete, p. 20.)

«Partea dintre Dunăre și malul răsăritean al Oltului din România de azi (sau mai exact din Valahia veche) în secolul IX aparținea fără îndoială Bulgariei».

«Hogy a magyarok jövelete előtt, a mősiai Bolgárország a mai oláh-földre is kiterjedt: ismeretes dolog. A hatalmas Krum bolgár khán, 813-ban görög foglyokat szállított a dunántúli bolgár földre. Alkalmasínt a magyarok jöttéig voltak e tartományok a bolgárok főhatósága alatt».

monia sufletelor și la cei de acasă, cum a dus la cei dela front, la cei din tranșee, unde domnește înțelegerea și iubirea frățească, și atunci rolul apărătorilor nechemăți înceată dela sine, atât în senatul imperial austriac, cât și la conferința de pace. Dar calea aceasta nu e permisă să fie pardosită cu favoruri pentru unii și cu măsuri aspre excepționale pentru alții, greutatea cărora o simțesc de regulă cei nevinovați, ceice nu merită pedeapsa.

Contele Czernin în Budapesta.

Martii a sosit contele Czernin, ministrul de externe al monarhiei noastre, la Budapesta, unde a avut schimb de păreri cu domnul ministru president Wekerle și cu toți șefii de partide, asupra tuturor chestiilor cari vor ajunge să fie discutate în delegațiunii. Marti seara domnul ministru president Wekerle a dat masă mare în onoarea contelui Czernin, care a făcut vizite și prin cluburile politice din capitală, pentru a conveni cu toate personalitățile politice mai marcante ungare. Se crede, că contele Czernin a dat explicații liniștitoare în Budapesta și în privința atacurilor îndreptate în senatul imperial din Viena în contra integrității statului ungar, chestie de altcum, care va fi sulevată și în parlament, pentru că sunt anunțate deja două interpelări în afacerea aceasta, din partea contelui Iuliu Andrássy și din partea baronului Sigismund Perényi. Protest varidica apoi în contra acestor atacuri tinerimea universitară și partidul independist, și poate că și alte organizații politice.

Din Budapesta.

Cercurile politice din capitala țării sunt preocupate de ideea înființării unui partid unitar guvernamental, compus din toate partidele din minoritatea parlamentară de acuma, pe care se razimă guvernul, și din o parte mărișoară a partidului național al muncii, care s'ar desface din legăturile pe cari le are cu contele Tisza și s'ar alătura la noul partid al lui Wekerle. Domnul ministru-president are adevărat un astfel de program de muncă, pe care crede că-l va accepta o bună parte din partidul contelui Tisza; și astfel, cu partidele din minoritatea de acuma partidul contelui Tisza, se va putea înjgheba o majoritate parlamentară, care să asigure guvernului actual existența și funcționarea. Domnul ministru-president Wekerle conferențează mereu, când cu unul, când cu altul dintre fruntașii politici, iar Joi seara, în 15 Noemvrie n. a ținut conferința comitetului executiv al partidelor din minoritate în chestia aceasta, participând la consultări și domnul ministru-president. Părerea generală e, că formarea partidului unitar guvernamental e asigurată, dar mai sunt unele mici pedeci de delăturat. Acesta e motivul, că redeschiderea dietei nu s'a făcut în săptămâna aceasta, cum se plănuise, ce se va face în săptămâna viitoare, în 20 Noemvrie.

(Dr. Réthy, Anonymus az erdélyi oláhokról, p. 14.)

«Este lucru știut, că înainte de venirea Maghiarilor Bulgaria mōesiacă se întindea și asupra teritoriului românesc de azi. Puternicul can bulgar Krum la 813 a dispus transportarea prizonierilor greci pe pământul bulgar de dincolo de Dunăre. Probabil până la venirea Maghiarilor au fost ținuturile acestea sub stăpânire bulgară». (Dr. Réthy, Anonymus az erdélyi oláhokról p. 14.)

Amintirea stăpânirii bulgărești dincoace de Dunăre s'a păstrat într'un document din 1231, în care se spune că moșia Boia megieșită cu moșia Sâmbăta, și care se află în însași țara Vlăchilor, fiind stăpânită din timpuri mai vechi decât amintirea omenească de cătră mai marii, bunii și străbunii lui Trul, fiul lui Cioru, fusese alipită către pământul Făgărașului încă din vremile, pe când țara Vlăchilor se zice că era țara Bulgarilor, (quod licet terram Boje terre Zumbuthel conterminam, et nunc in ipsa terra Blacorum, existentem... qualiter eadem terra a tempore humanam memoriam transeunte, per maiores, avos atavosque ipsius Trulh filii Choru possessa et a temporibus jam, quibus ipsa terra Blacorum, terra Bulgarorum existisse fertur, ad ipsam terram Fugaros tenta fuerit). (Kemény Iózséf, in Kurz Magazin für Geschichte... Siebenbürgens, I. (1844) p. 170.)

(Va urma)

Rolul și chemarea preotului român în armată,

de Ioan Dăncilă, preot campestru ort. român.

V.

Să vedem acum în ce constă activitatea unui preot militar împărțit la spitale, și care este aici chemarea lui?

Fiind azi, în urma duratei lungi a războiului, aproape în fiecare oraș mai mare din monarhie sute și sute de bolnavi și răniți, dintre cari un procent însemnat îl formează ostașii de limba și legea noastră, autoritățile militare au fost necesitate, ca pentru păstoria acestor ostași ai noștri în centre anumite să trimită și câte un preot militar român, cu îndatorirea să provadă toate cerințele sufletești ale credincioșilor lor aflători acolo.

Este știut, că cea mai elementară cerință și dorință a bolnavului este, să-și comunice cuiva durerea și să provoace și observe interes din partea cuiva pentru starea lui nefericită. E deci o adevărată binefacere pentru rănitul sau bolnavul nostru ostaș, care zace între străini, când după sosirea lui într'un oraș, al cărui nume nici măcar nu l-a auzit vreodată, decum să știe unde se află, se trezește odată că cineva îl agrăește în limba lui. Ce fericit își va îndrepta el privirile cătră noul sosit și înzecită îi va fi bucuria, când va afla, că acela, care a venit să-l cerceteze și să se intereseze de starea lui, este însuși preotul de limba și legea lui. Cu o încredere fiiască își va începe bolnavul sau rănitul istoricul, văzând parecă cum i se alină durerea, și întreg omul cum se înviorază în decursul povestirii sale. El se va simți în această stare deplorabilă a sa totuși fericit, la simplul cuget, că nu este părăsit între străini, că are pe cineva lângă el, căruia îi poate comunica durerile și dorințele ce-i frământă sufletul.

Este puținica legatură și dragostea, împreună cu o deplină încredere a bieților noștri ostași români, ce o simțesc față de păstoria lor sufletești în aceste momente. Rămâne din partea noastră datorința de a ne începe activitatea de samarineni milostivi, de ocrotitori blânzi, povățuind acești martiri ai sorții într'u întreaga durată a timpului cât stau în spital. Paciență de fier și o inimă pătrunsă în întregime de conștiința datorinței ni se impune din partea zilelor grele de azi la acest loc. Un frate, sânge din sângele nostru, trebuie să fie pentru noi fiecare bolnav sau rănit; numai așa vom putea fi la înălțimea chemării noastre, între sutele de suflete nervoase și caprițioase ale pacienților noștri.

Primul lucru după liniștirea și câștigarea încrederii bolnavului pe seama noastră este, să ne interesăm când a fost spovedit și cuminecat cu sf. Taine pentru ultima dată. Natural, că aceasta o facem la cei greu bolnavi sau răniți la fel, ca și la cei mai ușor suferinzi, cu deosebirea însă, că acelui dintre nou sosiții, pe care îl vedem în pragul morții, îi oferim sf. Taine la moment, până când pe ceialaltii îi lăsăm să se pregătească sufletește pentru a doua zi, când dorim să-i spovedim, respective și cuminecăm.

Un fenomen interesant am putut observa la ostașii noștri din spitale în această privință, fenomen care în multe cazuri m'a întristat adânc. Anume: Am făcut trista experiență, că 30-40 de procente dintre bolnavii și răniții noștri, atunci când e vorba să se grijească sufletește, nu numai că n'au arătat nici o dorință sinceră de a se împărtași, ba din contră, am putut observa o vădită frică nedumerită față de oferirea sfintelor Taine ale spovedaniei și cuminecării. M'am interesat mai deaproape, dorind să

cunosc cauza susceptibilității și uimit am înțeles, cum greșita credință a acestor rătăciți este, că după spovedanie și cuminecătura necondiționat urmează moartea, că la ei în sat numai cei de pe patul de moarte se cuminecă etc. Ce denotă într'u adevăr acest trist fenomen? Nimic alta, decât că în unele sate, tainelor sfinte ale spovedaniei și cuminecături li se dă prea puțină atențiune, și că se negliă de tot esplicarea însemnătății acestor sfinte Taine așa, că cu timpul a devenit uz și convingere, că de spovedit și cuminecat au trebuință numai babele de 80 ani și moșnegii cu un picior în groapă deja.

Chemarea noastră ca preoți militari și stricta noastră datorință este, ca în tot locul unde aflăm astfel de suflete rătăcite să le îndreptăm pe calea adevărului, să stărpim orice credințe greșite și să clarificăm pe acești nevinovați despre rolul și însemnătatea acestor sfinte taine în viața unui creștin adevărat.

În sarcina preotului împărțit la spitale cade datorința de a scurta orele lungi și timpul monoton al celui ce este silit să stea acolo. Acest scop uman ni-l ajungem în special prin conversarea în particular cu fiecare dintre bolnavii sau răniții noștri, interesându-ne zi de zi de soarta și dorințele lor; apoi în general prin împărțirea unei lecturi potrivite priceperii fiecăruia.

Cea mai acomodată lectură pentru bolnavii noștri este o cărtică de rugăciune, care pe lângă aceea că-i scurtează din timpul ce trece foarte greu pentru un bolnav, îi servește totodată și de hrană sufletească escelentă. Nu pot trece la acest loc cu vederea, să nu rog pe toți oamenii de bine, cu suflet nobil și interes față de ostașii noștri bolnavi sau răniți, să stea în ajutorul preotului, contribuind cu ziare, reviste ilustrate, cărți de rugăciuni și de cântec, calendare vechi, etc. într'u ajungerea scopului indicat.

Ca părinți sufletești, îndatorati să grijim de toți bolnavii noștri și într'u toate, facem serviciu prețios atât pacienților noștri, cât și medicilor, cari îi curează, dacă ne interesăm, ca acelor medici, cari nu posed limba ostașilor noștri bolnavi, să le talmăcim noi durerea și dorința respectivilor credincioși de ai noștri. Și viceversa, ca ordinațiunile medicului să i le esplicăm pacientului în limba lui și după priceperea lui. Nu este aceasta o muncă ce deroagă, ci prin ea evităm multe neplăceri și greșeli, ivite din reciproca neînțelegere, cari pot avea urmări numai pentru cel ce suferă! Datorința noastră fiind alinarea și nu potențarea suferințelor, orice muncă desinteresată, depusă în această privință în interesul credincioșilor noștri ostași bolnavi sau răniți, numai laudabilă poate fi.

O rubrică însemnată de prea multe ori rămasă goală în decursul duratei bolii, sau a vindecării rănilor respectivului ostaș, este corespondența lui. Când ne cercetăm zilnic credincioșii, să nu scăpăm din vedere a ne interesa în această privință și să nu ne lipsească din buzunar nici-când cărțile poștale, pe cari umplându-le cu cele comunicate de unul sau altul dintre ostașii noștri, să le expedim cu grabire la adresa dorită de ei.

Durere, între bolnavii și răniții noștri, un însemnat număr îl formează aceia, pe a căror soartă moartea și-a pus deja hidoasa ei stigmă. Față de acești eroi și jertfe ale neamului, față de acești fii credincioși ai patriei, trebuie să arătăm un deosebit tact, un călduros interes. Nu este destul să-i știm spovediți și cuminecați, ci trebuie să le ușurăm după cea mai bună a noastră credință ultimele clipe. Nădejdea de scăpare și de viață trebuie ținută vie în sufletul lor până 'n ultimul moment. Îndeosebi atenți trebuie

să fim față de ultimele lor dorințe, ne cari avem strict să le comunicăm familiilor. Datorința noastră este să ne interesăm dela cel greu rănit sau bolnav, că nu cumva dorește să fie membrii familiei lui încunoștiințați despre starea lui, pentruca să poată veni să-l cerceteze. Asemenea la o eventuală catastrofă pe cale telegrafică avem să încunoștiințăm prin comanda spitalului pe cei mai deaproape ai celui defunct, cerând să ne avizeze, că pot lua parte la înmormântarea defunctului sau nu? Noi ne vom îngriji, ca fiecare ostaș de legea noastră să fie îngropat cu onorurile cuvenite și după datinile noastre bisericesti și străbune. La inscripția crucilor, pe cari vom pretinde să fie scris numele și datele respectivului defunct în limba lui și cu o ortografie corectă, asemenea și față de ținerea în ordine a morminților fiilor noștri sufletești, trebuie să fim cu o specială atențiune.

Deputați congresuali.

Deputați din cler la congresul național-bisericesc pe noul period 1917-1920, au fost aleși în arhidieceză următorii domni:

- I. Cercul Sibiu: Dr. Ilarion Pușcartiu, arhimandrit, vicar arhiepiscopesc în Sibiu.
- II. Cercul Alba-Iulia: Nicolae Ivan, ases. cons. în Sibiu.
- III. Cercul Deva: Lazar Triteanu, ases. cons. în Sibiu.
- IV. Cercul Ila: Dr. George Proca, ases. cons. în Sibiu.
- V. Cercul Abrud: Vasile Dămian, protopresbiter, deputat dietal, Brad.
- VI. Cercul Cluj: Dr. Eusebiu R. Roșca, arhimandrit, dir. sem. în Sibiu.
- VII. Cercul Dej: Andreiu Ludu, protopresbiter în tractul Cetatea de peatră.
- VIII. Cercul Mediaș: Mateiu Voileanu, ases. cons. în Sibiu.
- IX. Cercul Brașov: Dr. Nicolae Regman, revisor școlar în Sibiu.
- X. Cercul Făgăraș: Nicolae Borzea, protopresbiter în Făgăraș.

REVISTĂ POLITICĂ.

Italia. Dușmanii păcii din țara aceasta au deosebit respect de venirea la putere a cunoscutului politician Giolitti. Presa naționalistă, aflând că Giolitti ar avea de gând să participe earăși în mod activ la viața politică a Italiei, protestează împotriva intențiunii de-a se desbate în cameră evenimentele militare din vremea din urmă. Dacă Giolitti ar lua conducerea guvernului, — declară presa numită, — înțelegerea este spulberată, Italia se prăpădește, și statele care aparțin înțelegerii vor suferi înfrângere totală...

În adevăr, năpraznic om domnul Giolitti!

Rusia. Știrile cele mai contrazicătoare se trimit din Rusia: Alaltăieri ni se spusese, că dictatorul Kerenski a ieșit biruitor. Mai ieri ni se vestise că, dimpotriva, Lenin și cu Troțki ar fi adevărații învingători în războiul civil, și că după o luptă aspră, întâmplată Marti la Tarscoe Selo, ar fi înfrânt total trupele anti-revoluționare ale lui Kerenski și Cornilov.

În Stockholm totuși se afirmă, că generalul Cornilov în fruntea soldaților săi și-a făcut intrarea în Petrograd, a cărui garnizoană a trecut pe partea lui. Capitala întreagă, afară de cartierul muncitorilor, se află în mâna anti-revoluționarilor. Leniniștii însă nu se mai pot susține nici acolo.

Planurile statelor din înțelegere. Ministrul președinte englez, Lloyd George, întors dela Roma, s'a oprit la Paris, unde președintele camerei franceze, Deschanel, a dat o masă în onoarea acestui politi-

cian al Angliei. Cu această ocazie Lloyd George a rostit o vorbire, în care salută noul consiliu de război de pe frontul apusean. Lloyd George — mai încapă îndoială? — este deplin convins, că pe lângă toate loviturile suferite de aliații săi în Sârbia, România, Rusia și Italia, înțelegerea totuși trebuie să iasă biruitoare, având acum o *conducere unitară* în noul său consiliu de război.

A sărbătorit și prim-ministrul *Painlevé* pe colegul său din Anglia. Din cuvintele lui *Painlevé* se poate deduce, că înțelegerea voiește să sprijinească Italia în mod extra-ordinar și să-i trimită trupe considerabile în ajutor. «Cine vorbește astăzi de pace, tradează interesele cele mai sfinte ale patriei și ale umanității: deviza noastră, a înțelegerii, este lupta, și numai lupta!» sânt cuvintele, cu care ministrul-prezident francez și-a terminat discursul.

Telegramele de astăzi anunță, că întreg guvernul francez și-a dat *demișunea*. Căderea lui *Painlevé* se aduce în legătură cu vorbirea din Paris a lui Lloyd George, care afirmase, că nenorocirea italiană a fost pricinuită de lipsa unei *conduceri unitare* a războiului.

Războiul.

14 Noembrie n.

Frontul italian. Trupele noastre au înaintat și în cursul zilei de ieri. În valea Sugana au făcut cuceriri noi, înmulțind succesele din zilele trecute. Au ajuns la Primolano și după ce încă alaltăieri au ocupat muntele Longaro, au luat acum prin zăpadă mare cu asalt mai multe întărituri la ost dela Asiago. Acum trupele aliate se află pretutindena pe teritoriu italian, dela marea adriatică până la Passubio. La Ledro dușmanul a fost scos din poziții. La ost și în Balcani nu s'a ivit eveniment mai însemnat.

Frontul dela vest. În Flandria, la gruparea de armate a moștenitorului de tron bavarez Rupprecht acțiune mai mare războinică nu s'a desvoltat și focul de artilerie numai spre seară a devenit mai puternic. La Dixmunden și la nord dela Paschandelde focul a fost foarte vehement. Submarinele germane au avut noue succese. Au mai scufundat câteva vapoare dușmane. În Asia trupele turcești s'au retras din calea celor engleze, cari se apropiu de Ierusalim.

15 Noembrie n.

La frontul italian trupe austro-ungare au luat cu asalt dela italienii localitatea Monte Castel Gomberto, iar în valea Sugana trupele noastre au alungat pe dușman până dincolo de Primolano. La sud-vest dela Feltr trupele aliate au cucerit teren. La râul Piave nu e nici o schimbare. În Macedonia, pe la Ochrida, trupele franceze s'au retras din pozițiile prime de pe niște înălțimi.

La frontul dela vest activitatea artileriei a fost mai redusă, în urma vremii nefavorabile, spre seară însă focul a devenit puternic, în Flandria și pe alte locuri. Întrinderi de recunoaștere, executate de trupe germane, s'au terminat cu prizonieri și mitraliere luate dela dușman.

Pentru orfelinat.

Din protopopiatul *Alba-Iulia* a intrat la Cassa arhidiecezană suma de 633 coroane 91 fileri, adunată cu discul purtat la Ziua Crucii.

Din acelaș protopopiat s'a mai adunat cu discul pentru «Crucea Roșie» 397 coroane 72 fileri, sumă înaintată la Cassa arhidiecezană.

Din protopopiatul *Abrud* s'au adunat pentru orfelinat 392.86. Din protopopiatul *Câmpeni* 229.60. Din protopopiatul *Agnita* 227.79.

Espirând acum termenul pentru trimiterea banilor la Cassa arhidiecezană, — solicităm trimiterea pe această cale.

Merinde pentru sufletele credincioase.

— De Dr. Gh. Comșa. —

Titlul acesta îl poartă un volumaș de predici, eșite din penă părintelui Dr. Ștefan Cioroianu, preot în Bănat-Comloș. Predicile acestea, în număr de 22, au apărut acum de curând, cu tiparul tipografiei diecezane din Arad. Se reclamă enunțarea unei păreri asupra lor, spre a cunoaște temeinic argumentele, cari se pot aduce în favorul sau în defavorul preoșimii noastre, sub raportul datorințelor privitoare la propovăduirea cuvântului dumnezeesc.

Prin broșura de față nu se prezintă predici scurte cari de bunăseamă au fost rostite de autor păstorilor săi. Cea dintâi tractează despre însemnătatea răstignirii Mântuitorului pe lemnul Crucii, a doua despre suțatul din Capernaum, a treia arată, că fiecare creștin are nu numai drepturi, ci și datorințe față de instituțiile, cari se îngrijesc de nobilitatea sufletului său. Găsim o predică despre săturarea mulțimii în pustie, apoi despre însemnătatea vieții familiare, despre milostenie, lucru și cumpătare, desăvârșire, despre purtarea cuvințioasă în biserică, smochinul neroditor, însemnătatea vieții sufletești. Mai departe ni se prezintă o predică la Dumineca Tomii, una despre războiu, despre întrebuintarea banilor, una la Anul-nou, una despre înflorirea vieții sufletești, luând învățătură dela înflorirea din natură etc.

Dacă cetim cu atențiune toate predicile, observăm, că cele mai multe au o temă de caracter mai general și servesc ca mijloc de răspândire a unei vieți morale creștinești. Ca o idee fundamentală se poate remarca aproape în fiecare cuvântare tendința de a întrebuinta spre fapte de milostenie avuția adunată. E vrednică de laudă sub raportul acesta îndeosebi cuvântarea despre marii binefăcători *Ioan* și *Maria Trandafil*. Cu atât mai mult se remarcă împrejurarea aceasta, cu cât în biserică noastră poate prea puțin pond se pune pe laudarea faptelor de caritate ale mecenajilor bisericești. Viața unui *Trandafil*, *Gozsdu* etc. trebuie pusă ca pildă vie tuturor credincioșilor bisericești noastre, prin predici potrivite, spre a trezi în cei cu dare de mână simțul de jertfă. Nu-i destul, că se fac parastase, cari din ce în ce obțin un timbru tot mai convențional, ci la astfel de rugăciuni pentru odihna sufletelor marilor binefăcători ai casei lui Dumnezeu trebuie să scoatem la iveală viața cu adevărat creștină a bărbajilor de talia lui *Trandafil* și *Gozsdu*, ca să se vadă, că și în acest timp al materialismului cras, omul cu adevărat creștin poate să urmeze sfatului evangheliei.

Nu mă estind asupra condițiilor intrinsece de aceste cuvântări sub raport omiletic. Ele nu sunt ținute unui public inițiat în tainele omiletice, și cu toate acestea, fiind vorba de recerințele menționate, cred a nu greși dacă emit modesta părere, că predica a 13, 14 și 15-a chiar și postulatelor acestora le satisface în măsura cuvenită. Găsim și exemple frumoase, mai ales la paginile 55, 56, 60, 62 etc.

În genere din punctul de vedere al normelor omiletice se observă o prea mică aprofundare a materiei, îndeosebi la predicile cu temă de caracter mai special, așa de exemplu la predica despre milostenie. Abstrăgând dela unele provincialisme și erori de tipar mai neînsemnate, e îndreptățită afirmarea, că limba e destul de populară, cu toate că unele expresiuni sunt necunoscute poporului de rând. Faptul acesta însă nu se consideră ca scădere, fiind datorința noastră, că încetul cu încetul să familiarizăm poporul cu terminii, pe cari azi încă poate nu-i înțelege bine, dar ca mâne-poimâne îi va înțelege, căci din ideea cuprinsă în o anumită propoziție poate numai un cuvânt nu înțelege cineva, însă din context, respective din celelalte cuvinte rostite, e ușor a scoate înțelesul.

Acest volumaș de predici justifică titlul ce-l poartă. În chipul acesta tot mai mult ni se impune să recunoaștem, că preoșimea noastră se achită după toate așteptările de datorința răspândirii cuvântului divin în zilele năpraznicului război.

În special nu ne pronunțăm. E ușor a înțelege motivul: fiindcă așa de puțin cărți de predici putem înregistra, și astfel a face o selecționare extremistă în rigoare, ba chiar a trece la constatări lipsite de duhul dragostei creștine; nu ar fi cu cale. Factorii competenți sunt datori a face tocmai contrarul. Să îmbărbăteze și potenteze zelul pe acest teren, apreciind munca, și să fim siguri, că vom avea cu timpul predicatori consumați în biserică. Amvoanele nu vor rămâne colbuite și nu va fi foamete de a se auzi cuvântul lui Dumnezeu...

NOUTĂȚI.

Pe câmpul de luptă italian. Wilhelm, împăratul Germaniei, a vizitat terenul luptelor dela sud-vest. La o gară de pe platoul Carstului domnitorul german a fost primit de monarhul nostru Carol, însoțit de arhiducii Maximilian, Frideric și Eugen, precum și de ducele Felix de Parma. Împăratul Wilhelm și-a repetat felicitările trimise pe cale telegrafică cu prilejul salvării monarhului din pericolul ce-l amenințase; apoi a făcut o vizită împărătesei și reginei Zita. Curând după aceea a sosit acolo și regele bulgar Ferdinand cu principii Boris și Kiril. Cei trei domnitori aliați s'au sfătuit timp mai îndelungat, iar seara la 7 ore suveranii noștri, Carol și Zita, au dat o masă în trenul de curte, după care împăratul Wilhelm și-a luat adio, continuându-și drumul la front.

Treceri profesionale anulate. În comuna *Cușeni* din protopresbiteratul Cetății de peatră, în urma unor neînțelegeri ivite între credincioșii noștri de acolo și fostul lor paroh, mai multe familii și-au anunțat trecerea la biserica greco-catolică. Arătând organele noastre bisericești forurilor administrative competente din comitatul Szolnok-Doboka, că respectivele treceri nu s'au făcut după dispozițiunile legii, domnul vice-comite al respectivului comitat a dispus examinarea trecerilor făcute prin o comisiune mixtă, sub prezidiul protopretorului din Lăpușul unguresc. Constatându-se din partea acestei comisiuni, că trecerile de fapt nu s'au făcut în conformitate cu dispozițiunile în vigoare, s'au decretat toate de nevalide și respective s'au anulat. După raportul oficios primit, această hotărâre a satisfăcut ambele părți, și astfel mult dorita pace s'a sălășluit de nou în numita comună.

Nou șef al biroului de presă. Ministrul președinte Al. Wekerle a încredințat pe avocatul din Budapesta și redactorul prim dela «Magyar Tudositó» *Dr. Enric Gonda* cu conducerea biroului de presă al ministrului președinte.

Numire. Din Berlin se anunță: Împăratul Wilhelm, conferind demnitatea de consilier intim lui *Frideric Payer*, l-a numit de *locoțiitor al cancelarului imperial*.

Conferență evanghelică de pace. În orașul Upsala din Suedia se va ține în 14 Decembrie 1917 o conferență evanghelică, în care *bisericile evanghelice din statele neutrale și beligerante* doresc să facă propagandă pentru pace. În adunarea generală a bisericii evanghelice augustine, ținută acum la Budapesta, s'a hotărât ca biserica evanghelică maghiară să fie reprezentată la conferența dela Upsala prin episcopul *Enric Geduly* și profesorul academiei juridice *Dr. Ștefan Maléter*.

În aceeaș adunare generală s'a mai decis, ca biserica evanghelică, la caz de trebuință, se va adresa către legislațiune și către rege cu un memorandum, în care va cere, ca înființarea *autonomiei catolice la nici o întâmplare să nu premerge executării articolului de lege XX din 1848*. Pentru studiarea urgentă a chestiunii s'a ales o comisiune de 16 membri.

Rang de nobil. Cu prilejul pensionării sale, dl *Dr. Augustin Dumitreanu*, medicul șef al poliției de stat din capitală, a fost distins pentru serviciile sale lungi și excelente din partea Majestății Sale prin acordarea titlului de nobil ungar cu predicatul de *Sard* atât pentru sine, cât și pentru urmașii săi legali.

Două milioane de prizonieri. Foile berlineze scriu, că după luptele date în Italia, numărul total al prizonierilor de război, aflători în Germania, trece peste două milioane de oameni. În acest număr se cuprind numai prizonierii introduși pe listele soldaților din taberele de prizonieri în Germania.

Pământ ocupat. Numeroși raportori militari constată, că trupele puterilor centrale au ocupat în câteva zile 2000 de kilometri pătrați pe pământ italian, cu totul va să zică tin ocupat un teritoriu de 6000 kilometri pătrați din Italia, și anume din provinciile următoare: Friaul, Udine și Veneția.

Puțini americani. Știri dela Copenhaga spun, că până în Octomvrie a. c. n'au sosit pe frontul francez mai mult de o mie cinci sute de infanteriști americani. Ceialți soldați trimiși de America fac parte din trupele de pionieri, de tren și din personalul Crucii Roșii.

Dela Roma. Gazetele din Elveția află, că toate hotelurile și palatele particulare dela Roma sânt ocupate, în scop de-a adăposti acolo pe răniți și pe refugiați. Toate cafenelele, toate salele de concerte din capitala Italiei sânt astăzi închise. Ziarele din Roma nu comunică de pe câmpul de război, afară de rapoartele oficiale, nici un fel de știri.

Sanatorul pentru tuberculoși. Funcționarii și medicii cassei de asigurare muncitorești din districtul Sibiului, donează suma de 60 coroane la fondul sanatorului de tuberculoși, în frunte cu prezidentul și medicul șef, în loc de cunună peritoare pe sicriul neuitatului și binemeritatului lor colaborator vechiu, *Ioan Mihail Roth*, adormit în Domnul. Le aduce mulțumite: *Directiunea*.

Bani din America. Întrerupte fiind raporturile diplomatice între monarhia noastră și America, ceice primeau mai înainte bani dela ai lor din America, acum nu-i mai primesc. S'au luat însă măsuri, ca banii să poată fi trimiși din America prin mijlocul unui stat neutral. Ceice primeau mai înainte ajutoare din America, au deci a se anunța la magistratul din Sibiu, în biroul domnului protonotar *Dr. Wilhelm Goritz*. Natural, că avisul acesta sună numai la adresa locuitorilor de pe teritoriul orașului Sibiu.

Teatru cinematograf. Sâmbătă și Duminecă în 17 și 18 Noembrie, se reprezintă la *Apollo*, în Strada Schewis, drama: *Sânge perfid*. Reprezentațiile se încep la orele 6 $\frac{1}{2}$ și 8 $\frac{1}{2}$ seara; Dumineca și la 4 $\frac{1}{2}$ după amiază.

Pentru incendiații din Apoldul de jos.

Au mai contribuit următorii: *Ioan Popa*, paroh, Apoldul de jos 50 cor. *Avram Păcurariu*, protopop, Mercurea 20 cor. *Ioachim Muntean*, protopop, Agnita 10 cor. *Doamna Ecaterina Popp* din Sibiu 10 cor. *George Borza*, paroh penzionat Vistea de jos, 10 cor.

Starea colectei până azi ieste de 850 corone.

Domnii, cari voiesc să contribuie în acest scop, sunt rugați să grăbească cu darurile lor, ca în apropierea iernei să putem distribui suma colectată.

Cărți și reviste.

Sbuciumări politice. O broșură politică, vrednică de luat în seamă, se găsește de vânzare la *Librăria Arhidiecezană* în Sibiu, și anume, broșura apărută sub titlul de *Sbuciumări politice la românii din Ungaria*, de *Ioan Slavici*. De și scrisă înainte de război, lucrarea dlui Slavici este și astăzi actuală și va trebui să fie consultată de toți cei ce se ocupă de cauza poporului român din statul nostru. Broșura aceasta, — asupra căreia vom reveni într'un număr viitor, — costă 1 coroană și 20 fileri porto.

Dicționar. A apărut: *Dicționar portativ maghiar-român și român-maghiar*, cuprinzând cuvintele mai necesare pentru școlari și particulari. Alcătuit de *Dr. Gheorghe Alexici*, profesor la Academia Orientală de comerț. Editura librăriei *Fr. Schenk*, Budapeșt, IV. Strada Semmelweis 15. Un volum legat de 144 pagini. Prețul 1 cor. 80 fileri.

Poșta redacției.

Mai multora. Luăm cu bucurie la cunoștință, că noul *Calendar arhidiecezan* pe 1918 este primit pretutindena cu mare plăcere. N'aveți, decât să cereți spre desfacere dela *Librăria Arhidiecezană* numărul dorit de exemplare, și veți primi rabat, dacă ați comandat cel puțin 20 de bucăți. Având în vedere prețul ieftin al *Calendarului arhidiecezan* și cuprinsul său, — din care ori și ce știutor de carte se va alege cu interesante și folositoare cunoștințe, — nu încapă îndoială că numărul cetitorilor săi se va spori zilnic. Adresați-vă către *Librăria Arhidiecezană*, în Sibiu, Str. Măcelarilor, 45.

Concurs.

Amovat fiind din post, prin sentințe consistoriale întrite în valoare, fostul paroh în Chintelnic, Grigore Căilean și astfel parohia de clasa I Chintelnic, în protopresbiteratul Bistriței, devenind vacanță, pentru întregirea aceleia prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt toate cele fasonate în coala B pentru întregirea dotațiunii preoțești dela stat.

Reflectanții cvalificați și îndreptățiți a competa la parohii din clasa primă își vor așterne cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopresbiteral și cu prealabila incuviințare și cu observarea dispozițiilor din «Regulamentul pentru parohii», în vre-o Duminecă ori sârbătoare se pot prezenta și poporul în biserică spre a cânta, a liturghisi și cuvânta.

Bistrița-Beszerce, 22 Octombrie 1917.

Oficiul protopresbiteral ort-rom. în conțelegere cu comitetul parohial.

Gregoriu Pletosu,
protopresbiter.

Nr. 552/917

(229) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc dela școala confesională gr. or. română din parohia Jimborul mare și Chendremal, protopresbiteratul Ungurașului, se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în foaia «Telegraful Român».

Salarul împreună cu postul învățătoresc e 1200 coroane, și anume: 450 cor. dela parohia Jimborul mare, 150 coroane dela parohia Chendremal și 600 coroane ajutor dela Preaveneratul Consistor arhidiecezan.

Adausele de salar la timpul său se vor cere dela stat, dar în cas de denegare parohiile nu iau responsabilitate pentru ele, nici se obligă a le solvi.

Rugărilor de concurs instruite conform normelor din vigoare sunt a se sub șterne în termenul deschis la subsemnatului oficiu protopresbiteral, și concurenții, au a se prezenta la biserică din Jimborul mare, în vre o Duminecă sau sârbătoare, ca să cânte, având cel ales a cânta cu școlarii la liturghie.

Cei ce vor documenta, că sunt în stare a conduce corul înființat vor fi preferiți.

Fizeș-Sânpetru 25 Oct. 7 Nov. 1917

Oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al tractului Unguraș în conțelegere cu comitetul parohial respectiv ca senat scolar.

Pavel Roșca,
protopresbiter.

De vânzare

10 metri stofă de lână curată oliv brună, o lampă Laternă Magica cu 55 platene și o păreche de patine pentru copii. Doritorii a se adresa **Strada lungă (Langgasse) Nr. 7** I ușă din stânga. (228) 2—2

Jn „Biblioteca meseriașilor români“

au apărut:

- Nr. 1. A. Kotzebue: Nepotul răsfățat, farsă în 5 acte (după o traducere a lui Ioan St. Șuluțiu. Prelucrată de T. V. Păcățian) —60
- Nr. 2. I. Nestroy: Pribegii, comedie din viața meseriașilor în două acte, localizată de Dr. Seb. Stanca —50
- Nr. 3. Carol F. Pfau: Tânărul editor, îndreptar pentru începători și pentru cei ce voesc a se ocupa cu editura, trad. de Radu P. Barcianu —60
- Nr. 4. Ioan Lupean: Bucovină n'a învățat și umblă la însurat, sau Vlăduțul mamei —40
- Nr. 5. Iuliu Crișan: Carierile vieții. Partea I. Carierile economice, industriale și comerciale —60

Se pot procura dela **Librăria arhidiecezană, Sibiu.**

A apărut în editura comisiunii administrative a **tipografiei arhidiecezane:**

R. Ruiz Amado:

Secretul succesului

convorbiri teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de **Vasile Stan**, profesor la seminarul „Andreian”. Cuprinsul: **Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Periodul fatal. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigaretă...? Păhărele de beutură. Vorbele obscene. Steagul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietini Cavalierism și Donchișotism. Viermele neadormit. Orientări. O putere... Nobleța adevărată. Inclinațiile și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor desmoșteniți. O obiecțiune și o părere. Chemarea dumnezeiască. Munca. Impărțirea timpului. Statornicia. Impărțește ca să învingeri. Puterea de sus Adaus: Sfaturile unui părinte către fiul său.**

După cum se vede din acest cuprins bogat, **Secretul succesului** e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiu**, exemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu **220 coroane.**

Revanzătorilor se dă un rabat de **20%**.

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Mărturisirea ortodoxă

bisericii catolice și apostolice de răsărit

revăzută la însărcinarea comisiunii, după traducerea arhimandritului Filaret Scriban, de **Dr. Pavel Roșca**, prof. sem., cu binecuvântarea Excelenței Sale a Înaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Metropolit al Românilor gr.-or. din Ungaria și Transilvania **Ioan Mețianu.**

Revizuirea e făcută pe baza textului cel mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena I. E. Mesolora, sub titlul: „*Τὰ συμβολικά βιβλία*”. Atena 1883.

În aceasta ediție, bine îngrijită și din punct de vedere al limbei, pe lângă „Prefața” revăzătorului în care se indică istoricul edării acestei cărți simbolice și isoarele considerate, se publică și o parte din „Precuvântarea” arhimandritului Filaret Scriban, dimpreună cu biografia mitropolitului Petru Movila, precum și aprobările patriarhale referitoare la aceasta carte simbolică.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde broșată, cu prețul de **3 cor.**

Revanzătorilor li se dă rabat **20%**.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană:**

Coniucrarea omului cu Dumnezeu.

Predici

de

Mihai Păcățian,
protopresbiter

și alți preoți din ppresbiteratul B.-Comloșului.

Prețul **3 cor., plus 12 fil. porto.**

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană:**

Despre caritatea creștinească.

Trei predici

de

Abatele Metodi Zavoral.

Prețul: **30 fileri plus 10 fileri porto.** Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Carte de rugăciune,

în care se cuprind: **Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluește-mă Dumnezeu”, etc.; rugăciunile mesei; Simbolul credinței; rugăciune de seara; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei crucii rugăciune către domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.**

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată în culoare roșie și vânătă cu **40 fileri.**

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Preoților, profesorilor și învățătorilor, la comanda de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă **20%** rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corespunzătoare nu numai pentru trebuințele sufletesti ale ori cărui creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru ostașii din război, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

A apărut:

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Rânduiala Liturghiei

Carte de rugăciune

pentru tinerimea gr.-or. ort. română

în care se cuprind: **Rânduiala liturghiei; rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Miluește-mă Dumnezeu” etc.; Simbolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Efreem; rugăciunile mesei; rugăciune de toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciune către sfântul Nicolae; rugăciune înainte de mărturisire; rugăciune înaintea împărțirii cu s. cuminecătură ale marelui Vasile și Ioan gură de aur; rugăciuni după împărțirea cu s. cuminecătură; rugăciunile de seara și rugăciunea cinstitei cruci.**

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată frumos, în culoare roșie, cu **60 fileri.**

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar

Revanzătorilor li se dă rabat **20%**.

A apărut și se găsește de vânzare la **Librăria Arhidiecezană în Sibiu-Nagyszeben:**

Calendarul arhidiecezan pe anul 1918

și cuprinde o bogată materie de citit, din care amintim următoarele: **Putere și iscusință, povestire înduioșătoare din vremea împăraților dela Roma. Domnitorul nostru Carol IV. La moartea lui Titu Maiorescu. Scăpat din mâinile rușilor, întâmplări din război, spuse de Aurel Crețian. Unul care promite, însemnări despre poetul G. B. dela «Drapelul». Tatăl orfanilor, o aleasă povestire. Fluierul lui Pinte, din popor, cu versuri frumoase de St. O. Iosif. Cartea ursitei, fapt cu învățătură. Despre poame. Păstrarea sănătății, povește prețioase. Pentru economi: despre nutrețuri potrivite, câteva boale de animale ș. a. Pedepsirile copiilor, sfaturi de trebuință neapărată pentru părinți. Gânduri, ghicitori, glume ș. a.**

Calendarul arhidiecezan pe 1918 este împodobit și cu șapte chipuri interesante din război, și adevă: Profesorii dela gimnaziul gr.-or. român din Brașov, căzuți în război: Al. Bogdan, V. Micula și D. Nistor; apoi: adăposturi de trupe austro-ungare; mitralieră în poziție, și figuri de albanezi dela Scutari. — În celelalte părți ale Calendarului sunt: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii, Casele domnitoare, tarifele nouă de poștă și de timbre, însemnarea țargurilor, aranjate după alfabet și luni. Extras din catalogul librăriei arhidiecezane despre depositul de cărți bisericesti, școlare, regulamente, blanchete și icoane.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu Șematismul bisericii ort. rom. din Ungaria și Transilvania, cu evidența pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catehești și învățători, și o altă ediție, fără șematism.

Șematismul se vinde și în broșură separată, cu 1 Cor. plus portpostal 20 fil. Atât librărilor, cât și particularilor, pentru desfacere se dă rabat.

Prețul: { Ediția cu Șematism **2 Coroane** plus portpostal **20 fileri.**
„ fără „ **1 Cor. 20 fil.** „ „ **20 „**

: : : Cu trimitere recomandată portpostal 40 fileri. : : :

„Biblioteca Șaguna“

Redactată de **Dr. I. Lupaș, Săliște.**

Nr. 16—36.

Mângâiați poporul!

Cuvântări bisericesti

de

Dr. Ioan Lupaș

și alți preoți din protopopiatul Săliștei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană în Sibiu-Nagyszeben.**

Prețul unui exemplar: **Broșat cor. 250, legat cor. 3—, porto 20 fileri.**

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană din Nagyszeben—Sibiu:**

Tipicul bisericii ortodoxe

întocmit pentru trebuințele preoților români și ale elevilor seminariilor

de

Aurel Popoviciu,

duhovnic-econom seminarial, instructor de cântări bisericesti și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidiecezan prin decisiul din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu **5 Cor.** plus **50 fil.** porto, recomandat.

Anunț.

S'a redus prețurile cărților:

1. Arhiepiscopul și metropolitul Andreiu baron de Șaguna, de N. Popea, arhim. și vicar arhiepiscopesc, dela 5 cor. la **2 cor.**

2. Memorialul arhiepiscopului și metropolitului Andreiu baron de Șaguna, sau luptele naționale politice ale românilor 1846-1873, de N. Popea, arhim., vic. arhiep. Tomul I, dela 2 cor. 60 fil. la **2 cor.**

3. Însemnările unui trecător. Crâmpie din sbuciumările dela noi, de O. Goga, dela 3 cor. la **1 cor. 50 fil.**

4. Desvoltarea primatului papal și influința lui asupra creștinătății. Cercetări istorice, de S. Popescu, dela 1 cor. 25 fil. la **50 fil.**

Librăria arhidiecezană.